Einzelverkaufspreis RM 0.15

Karawanken Bote

Verlag und Schriftleitung: Klagenfurt, Bismarckring 18, Postfach 115 / Bezugspreis (im voraus zahlbar) monatlich RM 1.— frei Haus (einschließlich RM 0.20 Zustellgebühr
Abbestellungen der Zeitung für den nachfolgenden Monat werden nur schriftlich und nur bis 25. des laufenden Monats angenommen

Štev. 9. Krainburg, 31. Jänner 1945. 5. Jahrgang

Izpoved češkega naroda

Praga, 30. januarja. Vlada Protektorata Češke in Moravske proglaša v vladni izjavi, ki jo je izdala o priliki sprejema na Hradšanih v Pragi pred nemškim državnim ministrom za Češko in Moravsko ##-Obergruppenführerjem in Generalom der Polizei Karl Hermann Frankom, znova svečano načela, s katerimi je pred sedaj že tremi leti začela delo svoje obnove. Znova izraža svoje prepričanje, da se more Evropa le z zmago Reicha rešiti končnoveljavnega pogina, ki ji ga hočeta pripraviti boljševizem in plutokracija. Okolnost, da se vrše trenutno hudi boji, nas ne more odvrniti od naše politične poti, ki smo jo pač spoznali kot pravilno. Vemo, da sta za naš narod kakor za vso Evropo samo dve možnosti: pogin v potopu boljševiške povodnji ali sre[illegible] verovana bodočnost z zmago Reicha. Zato smo za obrambo naše domovine, ki se je pod močno zaščito nemškega orožja grozote vojne doslej skoraj niso dotaknile, pripravljeni za vsako žrtev. Zagotavljamo v imenu češkega naroda, da ne bomo popustili v izpolnjevanju naših nasproti Führerju in Reichu prostovoljno prevzetih dolžnosti in da se bomo v uri nevarnosti složno in verno zastavili za nalogo, ki nam jo je začrtala usoda v borbi za novo Evropo.

Pot Romunije v sužnost

Stockholm, 30. januarja. Sovjetska poročevalska agencija Tass objavlja sedaj ceno, za katero je brezvestna in brezčastna klika politikov v Bukarešti prodala svobodo romunskega naroda boljševizmu. V smislu dne 16. januarja sklenjene pogodbe mora plačati Romunija v šestih letih 300 milijonov dolarjev. Poleg tega mora dobaviti Sovjetski zvezi za isto vsoto strojev, nafte, žita in ostalih proizvodov in sicer petrolejskih za 150 milijonov, žita, živine in lesa v vrednosti 54 milijonov, pomorskih in rečnih ladij, strojev in železniških naprav pa za 96 milijonov dolarjev. Cene bodo izračunali po indeksu iz l. 1938.

Po znani sovjetski praksi Moskva ne bo ostala pri teh zahtevah. Kakor kaže finski primer, najde vedno nove povode in sredstva, da tesneje pritegne svoj vijak. Vsekakor je bodočnost Romunije določena, postala je sužnja boljševiških mogotcev v Kremlju, izgubila je svojo čast in svobodo ker je odložila orožje in izdala evropsko poslanstvo.

Debrecinska krpa papirja

Bratislava, 30. januarja. Ogrski zunanji minister Vajda je izjavil v radijskem nagovoru, da madžarskim Ogrom debrecinska po ogrskih izdajalcih sklenjena pogodba o premirju ne more biti nič drugega ko kos papirja brez vrednosti. Niti en pravi Madžar ne bo priznal miru, dokler zemlja prednikov ne bo očiščena osovraženega sovražnika. Ta zdaj podpisana sramotna listina zahteva tudi, da se postavijo divizije iz zasedene Ogrske, ki naj podpirajo boljševiški boj.“ S tem ne zahtevajo nič manj ko to, da se naj madžarski možje prisilijo k uporabi sovjetskih orožij proti lastni naciji.

Titova strahovlada v Kragujevcu

Zagreb, 30. januarja. V Kragujevcu so tolovaji po odhodu nemških čet mobilizirali vse moške in ženske od 16. do 60. leta. Tamkajšnji komunisti so bili dodeljeni Titovi diviziji črnogorskega tolovajskega vodje Davpetiča ter jih nameravajo uporabiti v Grčiji. V ostalem je izbruhnila v Kragujevcu popolna anarhija. Izropane so skoraj vse hiše. Pripadniki srbskih narodnih oddelkov, orožniki državne straže ter četniki so bili takoj ustreljeni.

Soteske britanske zunanje politike

Protislovja britanske diplomacije v Lublinu, Atenah in Belgradu

Bern, 30. januarja. Londonska pogajanja o začasni državni obliki Srbije so sicer že davno odločena v korist Tita, razgovori pa se vlečejo še najprej izključno v ta namen, da bi poskrbeli bivšemu kralju dober odhod. Ker srbski kralj Peter ni razumel britanske uslužnosti, so posegle vmes tri žene iz kraljeve okolice, in sicer kraljica mati (žena v Marseillu umorjenega kralja Aleksandra), nadalje mlada kraljica (za pol tucata let od Petra starejša grška pricesinja, ki je v daljnem sorodstvu z angleškim kraljevskim dvorom) in končno še njena mati. Te tri žene so se udeležile teh razgovorov.

Vtem ko angleško javno mnenje pobija Churchillovo politiko glede Grčije, pa podpira v celoti in popolnoma njegovo jugoslovansko politiko. Angleži instinktivno ne marajo nobene obremenitve z zmedami na Balkanu, nobenih vojaških angažmajev in niti političnih obveznosti. Popolnoma ravnodušno sprejema javno mnenje predvideno žrtvovanje kralja Petra. Lord Cranborne je v obče zadovoljstvo še enkrat oddal v Spodnji zbornici ustrezno izjavo.

S tem opravičilom, ki mu pa ne verjamejo dovolj, vlada ni mogla zboljšati svojega položaja. Kajti takoj vprašuje »Spektator«: Če vlada obsoja teroriste v Grčiji in se z vsemi orožji bojuje proti njim, zakaj trpi potem teroriste na Poljskem? Zakaj priznava lublinski odbor v praksi danes kot provizorno poljsko vlado? Zakaj trpi, da označuje Lublin narodni poljski odporni pokret kot izdajalsko in zločinsko tolpo?

Težko da bi Churchillova vlada odgovorila na ta mučna vprašanja. Raje skuša v Srbiji preprečiti državljansko vojno s tem, da žrtvuje kralja in podpre sovjetskega vodjo tolp. Na Grškem pa stopnjuje državljansko vojno s tem, da podvzame z britanskimi četami kazensko ekspedicijo in postopa z levičarji kakor z maroderji. Na Poljskem pusti, naj gre državljanska vojna, kakor hoče ker pusti nacionalno odporno gibanje na cedilu in izloči vlado v pregnanstvu. Ta protislovja se pojasnijo edino s tem, da je angleška politika odvisna od sovjetskih zahtev. Samo režija se na Grškem ni ujemala.

Da bi se Churchill opravičil v notranji politiki, je zdaj prisiljen, odkriti zločine organizacij Elas in zaporedoma priskrbeti dokazni material za grški Katyn. Vsak dan odkrijejo še kakšnih 80 mrličev, na katerih se vidi, kako kruto so mučili žrtve, preden so dobile smrtni sunek. Večina teh kruto umorjenih Grkov so delavci, žene in otroci. Grozne žaloigre se začenjajo povsod, kjer koli poskušajo Sovjeti ali Britanci ustanoviti tuje gospostvo.

Zarota proti bivšemu kralju Petru

Stara politika brc – Šubašič gre v Beograd

Stockholm, 30. januarja. Bivši jugoslovanski kralj Peter se še vedno obupno bojuje za svojo krono in se skuša vedno znova pogajati z odpuščenim in upornim ministrskim predsednikom Šubašičem. Londonski »Daily Mail« si dovoljuje opomniti, da sta Peter in srbski kraljevi dom svojo državo pahnila v vojno in manevrirala ob strani zaveznikov. Zato je dobil danes isti Peter brco in drugače tako monarhična Anglija, ki baje spoštuje tradicijo in pravice dogovorov, nima za ustavnopravno stran Petrovih protestov nobenega razumevanja — še manj seveda za politično. Odgovor na Petrov poskus, da bi apeliral na Angleškem za rešitev svojih pravic, mogoče tudi svoje bivše države pred boljševizmom, odpravi konservativna »Yorkshire Post« ogorčeno kot »izzivanje velikega ministrskega predsednika Anglije po malem knezu«. Nekoč preje so bili ti knezi veliki statisti, za katerimi je skušal skriti Churchill svoje slabosti.

»Petrovi upi, da bi rešil krono, so manjši, kakor kdaj koli preje«, pravi neki švedski opazovalec v Londonu. Titov novi pomagač Šubašič hoče po končnem odpadu od Petra, kakor vedo povedati amerikanske informacije iz Londona, v prihodnjih dneh odpotovati v Beograd.

V sredo je bil še en razgovor med Petrom in Šubašičem, in pri tem je Peter predlagal kompromis pod pogojem, da se Šubašič vsaj formalno ukloni njegovim zahtevam glede odstopa. Šubašičeva »vlada« pa je sklenila, da se bo upirala še dalje. Zanimanja vredno pri tem cincanju je edinole obnašanje Anglije, ki bo verjetno tudi najbolj okornemu emigrantu sedaj le enkrat objasnila, da za Churchillovo ponižnost napram Moskvi ni nobenih meja, ne teritorialnih ne prestižnih. Če ga kdo opomni na prejšnje zavezniške in lojalne dolžnosti smatra on to za izzivanje.

Vprašanja okrog anglo-francoskega pakta

Moskovski slamnati možic de Gaulle v boju za bližnji vzhod

Stockholm, 30. januarja. Da se doslej še ni sklenila pred enim mesecem s tolikšnim pompom napovedana anglo-francoska pogodba, so povzročila, kakor se je zdaj izkazalo, zlasti tekmovanja in trenja na Bližnjem vzhodu, ki so v zvezi z de Gaullovo častilakomnostjo da bi dobil vlogo velesile tudi Vzhodnem Sredozemlju.

Ni prebolel v Siriji s pomočjo Angležev nastalega zmanjšanja francoskega vpliva in si prizadeva z vsemi sredstvi, da bi vzpostavil zopet prejšnjo francosko pozicijo, zlasti ker se mu to drugod nasproti Zedinjenim državam najbrž nikjer ne bo posrečilo. Prav tako kakor pri nasprotovanju zoper angleške načrte z Zapadom stavi, brez dvoma tudi tukaj v najožjem sporazumu z Moskvo, kot pogoj, da se izpolnijo njegove želje glede Bližnjega vzhoda in je v neki novi izjavi označil težave v Siriji in v Libanonu kot resne in njih rešitev kot nujno.

Angleži s svoje strani bi radi iztisnili Francijo iz železnic v Iraku in Djibutiju in bi tudi sicer namesto vzpostavitve radi povzročili izpodrivanje francoskega vpliva na Bližnjem vzhodu. Zategadelj zastajajo tačas, kakor je de Gaulle potrdil, vsa pogajanja o načrtih

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Med danes in jutri

Od začetka te vojne Evropa, če ne upoštevamo krize 20. julija lanskega leta, še nikoli ni bila tako ogrožena glede svojega obstoja kakor v sedanjem trenutku. Načelno ne uganjamo nobene politike ptiča noja, ki zatisne oči pred resničnostjo. Nikoli nismo prikazovali položaja kot rožnatega, če je bil resen. Sicer si pa tudi lahko dovolimo pred našim narodom, da povemo resnico. Vemo, da so se naši nasprotniki odločili, napeti vse sile, da nas uničijo. Uporabili so v to svrho svoja neizmerna materialna bogastva. Da, Anglija, ki je navajena, da se drugi bojujejo za njo, mora celó pretrpeti izredno visoke zgube, kakor to kategorično zahtevajo njeni zavezniki tam preko Atlantskega morja in na Vzhodu. Če si predočimo to sliko, lahko opišemo vse tako, kakor je v resnici.

Naši pogledi se pri tem zlasti obračajo na položaj v prostoru Južnoevropejskega vzhoda. Ponovno smo pokazali sporne točke, ki obstajajo med Veliko Britanijo na eni strani in vladami v pregnanstvu na drugi strani. Ravnanje s Poljaki bi bilo lahko svarilo, toda tudi drugi pomožni narodi Anglije so ga popolnoma podcenjevali glede njegovega pomena. Med tem je ista usoda doletela tudi grškega kralja Jurija. Morda bi kdo ugovarjal, da grški kraljevski dom itak ni bil zadostno fundiran v narodu in da zato odpoved nekdanjega kralja prestolu ni posebnega pomena. Med tem pa so se temni oblaki zgrnili tudi nad bivšim mladim kraljem Petrom. Šubašič, ki se je delal, kakor da je eden izmed najzvestejših Petrovega spremstva, je v resnici postal Titovo orodje. V Londonu imajo večurna pogajanja, da bi vsaj formalno dosegli zedinjenje, zadovoljivega izida se pa za Petra ni nadejati.

V letih, v katerih smo našim bralcem razlagali politične in vojaške dogodke, smo ponovno prerokovali potek stvari, kakršen se zdaj uresničuje. Ni naša navada, da bi sodobne dogodke promatrali samo raz trenutka. Postavljamo jih v veliki okvir zgodovine celotne Evrope in jih preskušamo raz razglednika našega svetovnega nazora. Ravno v Jugovzhodni Evropi se ne le križajo interesne črte Nemškega Reicha, Velike Britanije in Sovjetske zveze, ampak ravno na tem ozemlju se najostreje odraža svetononazorsko obračunavanje med temi tremi silami. Velika Britanija hoče kot gospodarica ene četrtine sveta zlasti zaščititi svoja pomorska pota in potrebuje v to svrho Sredozemlje in sicer Angliji podložno Jugovzhodno Evropo. Sovjetska zveza sili proti Dardanelam in Egejskemu morju. Po boljševiški državni doktrini pa se Moskva ne zadovoljuje s tem, da bi gospodovala na tem ozemlju teritorialno, ampak stremi za popolno boljševizacijo balkanskih narodov. Cilje Nemškega Reicha smo že zadostno obrazložili: Nemčija želi mira in reda tudi na tem delu Evrope, da bi ustvarila miren kontinent, ki naj po zmagi Reicha in zedinjenju vseh evropskih narodov doživi razcvit v nikoli sluteni meri. Anglija je ob začetku te vojne imela največje šanse. Posrečilo se ji je tudi naščuvati skoraj vse narode Jugovzhodne Evrope v vojno proti Nemčiji. London je velikopotezno delil garancije, ki jih ni nikoli izpolnil in jih bržkone tudi nikoli ni nameraval izpolniti. Nemčija je v gospodarski bilanci vseh južnoevropejskih držav sicer stala na prvem mestu, odnošaji do narodov pa so bili še premladi in protinemška propaganda je bila premočna, da bi se ustvarilo prijateljsko razmerje, kakršno je bilo na umu. Čeprav je Nemčija morala nastopiti kot vojna sila in je morala narodom Jugovzhodne Evrope naložiti ne male trdote, je narod vzljubil Nemce. Moskva in London seveda nista opustila nobenih poskusov, da bi spodkopala stremljenja Reicha in povzročila vojno tolp, ki je bila za nemški Reich brez pomena, za zapeljane narode pa združena z ogromnimi krvnimi izgubami. Velika Britanija je bila tista, ki je dobavljala orožja in municijo za to vojno tolp, in Velika Britanija bo danes morala plačati zapitek. Elasove organizacije na Grškem so na angleško posadko namerile tiste strojnice in granatomete, ki so jim jih bila britanska letala pred nekaj meseci odvrgla, ko so Elas-ove čete

Našim bralcem!

Z današnjim dnem preneha izhajati »Karawanken Bote«.

Našim bralcem, sotrudnikom in naročnikom oglasov se zahvaljujemo za njihovo dosedanje zanimanje in zvesto sodelovanje.

**Založništvo in uredništvo
»KARAWANKEN BOTE«.**

Sunek nemških oklopnjakov jugozapadno od Budimpešte

Kako je bil zavzet Stolni Beligrad — Nemški ranjenci osvobojeni iz ruskega ujetništva

Na Ogrskem, v januarju. Na Ogrskem so začeli zoreti plodovi trdih bojev prvih dni. Kri ob težki uri pri prekopu Varvis ni tekla zaman. Pač je postanek, v katerega je ta težki odsek pokrajine primoral naše oklopnjake, dal sovjetskemu vodstvu možnost, da se je nekoliko opomoglo od presenečenja za silo uredilo med seboj pomešane skupine in da je vrglo nasproti nove sile s severa.

Ura odrešenja

Namesto da bi izpolnile svojo nalogo, naznova zaustaviti, so bile nove sovjetske sile razbite ali same obkoljene in bodo kmalu uničene. Sedaj se še ne da pregledati, koliko odstrelov in predvsem koliko uplenjenega ali uničenega orožja celokupno pokriva bojišče med Donavo in jezerom Velencze.

Posebno veselje je izzvala osvoboditev nemških ujetnikov. Bili so ranjeni in bolni, ki jih je vzel v svoje varstvo neki ogrski zdravnik in je njih odvoz zavlekel do ure odrešenja. Sovjeti bi pustili ranjence, ki so bili brez vsake pomoči, kratko in malo umreti od lakote, ako jim ne bi dalo prebivalstvo živila. Še do trenutka, ko so vdrli prvi oddelki v mesto, so se tresli pred odvozom al še hujšim in redko kedaj so bili ljudje ki so se tako osrečeni znašli vrnjene življenju. Smejali so se in jokali obenem in čez že štir tedne neobrita lica so jim tekle solze veselja.

Razbremenitev Budimpešte

Ob skrajnem robu Blatnega jezera je imel nemški vdor v sovjetsko fronto v začetku malo ozko bazo ki je bila pri tem še radi tega, ker se je Stolni Beligrad nahajal v rokah nasprotnika na pol poti med Blatnim jezerom in jezerom Velencze močno ogrožena. Tudi potem, ko sta uspela predor proti vzhodu in zaokrenitev proti severu in severovzhodu, je ogrožalo to važno cestno in prometno središče naš globoki bok in nas je primoralo, da smo uporabili močne sile v njihovo obrambo. Po smelo začetem, na široko raztegnjenem obkroževalnem manevru neke bojne skupine naših težkih oklopnjakov Waffen-## je sedaj le uspelo, da smo ga obkolili in to ogrožanje odstranili. S tem je zgubil svoj pomen tudi eden izmed ogelnih stebrov sovjetske obrambe. Na njegov padec se potem tudi ni več dolgo čakalo.

Veselje radi tega napredovanja na Ogrskem je zajelo pred vsem tudi junaške branilce Budimpešte, katerih obrambna moč je vezala močne sile in ni dopustila sovražniku da bi uporabil svojo popolno moč proti nemškemu napadu.

Kriegsberichter Edgar Biesinger.

uganjale v gozdovih svoja zločinstva proti nemškim oskrbovalnim potom.

Raz tiste višje perspektive, raz katere navadno gledamo na stvari, niti trenutka nismo dvomili, da so bile enote tolp, ki so se prikrivale pod plaščem osvobodilnih front, čisto boljševiške. Tudi OF je dolgo časa oznanjala gesla svobode in postavljala nacionalne cilje, dokler se Borisu Kidriču in tovarišem ni zdelo, da lahko snamejo krinko. Številni zapeljanci, mladi možje z Gorenjskega, ki so se te dni vrnili iz gozdov, vedo veliko povedati o tem, kaj razume OF pod svobodo in kako si predstavlja bodočo Jugoslavijo. Bivši kralj Peter, ki se je v neverjetni zaslepljenosti leta 1941. vrgel v naročje Nemcem sovražne dvorne kamarile okrog Simoviča in tovarišev, se danes brezuspešno bojuje za krono in prestol. Kako si more Peter predstavljati, da ga bo kdaj priznala tista Moskva, ki je kakor znano začela svojo oblast z umorom carja in ki navadno iztrebi vse, kar bi moglo ogrožati namešanje narodov z boljševiško doktrino. V Romuniji in Bolgariji kakor tudi zdaj v Srbiji, v Franciji in Belgiji prirejajo boljševiške stranke monstre — procese proti bivšim ministrom in politikom, da bi dali kazenskemu postopku v svrho likvidacije zakonit videz. Vse te države ječe pod krvoželjnostjo boljševiških plačancev. Pravočasni opomini Nemčije so neuslišani zamrli. Usoda se neizprosno razvija. Ne gre danes za Jurija Grškega ali Mihaela Romunskega, ne za Petra Jugoslovanskega ali za druge može, tudi ne gre za pase ozemlja, ampak danes gre za to, bo li Evropa boljševiška ali se bo zedinila t. j. ali hoče umreti ali živeti. Nemčija je za ta visok cilj, namreč ustvaritev mogočne in zedinjene evropske celine, morala dati neizmerne krvne žrtve. V trenutku se vali boljševiška povodenj preko vzhodnih mèja Reicha in meri na srce kontinenta. Še enkrat stoje nemški možje v boju za ožjo domovino, dokler ne napoči dan, ko bodo po letih strategičnega umikanja in gospodarske priprave prešli v napad, da izsilijo odločitev v našo korist in s tem v korist Evrope. —n

Vprašanja okrog anglo-francoskega pakta

(Nadaljevanje z 2. strani.)

pogodbe med Anglijo in de Gaullovo Francijo. Tudi prekinitev finančnih in gospodarskih pogajanj je brez dvoma v zvezi s temi težavami, pri katerih so najmanj kot žicarji zelo močno udeleženi Sovjeti.

Toda ravno zato, ker gre Moskva na Bližnjem vzhodu za svojimi imperialističnimi načrti, izid teh političnih treni ni dvomen. Proti željam Moskve se Churchill ne more upirati, in zato je samo še vprašanje, ali bo Moskva prišla do cilja s tem, da porine naprej de Gaulla ali pa bo ta naravnost doseqel svoje želje.

„Osveta za naše onečaščene žene"

Berlin, 30. januarja. Ko so naše čete zavzete Stolni Beligrad, so jih kljub bližnjemu bojnemu hrupu in nočni uri ogrske žene in otroci po ulicah radostno pozdravili, kar je naqradilo in opravičilo napore zadnjih ur. Med tem so naši odredi skupno z ogrskimi četami sunili do Donave in z okretom proti severu in jugu osvobodili številne vasi. Povsod so naleteli na razumljivo razjarjenost prebivalstva proti boljševikom. Pod gesli: »Osveta za rop, umor in plenjenje!« in »Osveta za naše onečaščene žene!" so zahtevali možje, ki so bili preživeli sovjetska preganjanja, da jim dajo orožje in jih uvrstijo v bojujoče se čete.

Premenljivi boji na Vzhodu

Boljševiški napadi ob Odri odbiti – Več mostišč odstranjenih

Oberkommando der Wehrmacht je dne 29. januarja objavilo:

Na Ogrskem še trajajo trdi obrambni boji med Blatnim jezerom in Donavo ter zapadnim delom Budimpešte. Pri tem smo uničili 33 sovražnih oklopnjakov.

Na obeh straneh gornje Visle in v gornješlezijskem industrijskem ozemlju stoje naše čete v hudih borbah z močnimi sovjetskimi skupinami, ki so pridobile še nekaj sveta. Nasprotni napad iz prostora pri Rybniku je vrgel sovražne prednje čete daleč nazaj proti severovzhodu. Ob Odri smo med Coslom in Breslavo odbili številne boljševiške napade in odstranili ali zožili več sovražnih mostišč. Pri Steinauu je sovražnik kljub trdovratni obrambi pridobil sveta ob zapadnem bregu Odre. Posadke v Lissi, Poznanju in Schneidemühlu so zavrnile močnejše napade boljševikov. Na fronti ob Odri je oživelo bojno delovanje. V prostoru severno od reke Netze in severno od Bromberga so Sovjeti prodrli dalje proti severu in severozapadu.Sovražne sunke proti Torunu smo razbili. Ob spodnjem toku Visle so se vršili premenljivi boji. Marienburg smo držali proti silnim sovražnim napadom. Napad iz zapadne Vzhodne Pruske proti boku armade sovražnih oklopnjakov, ki je sunila proti Elbinqu, je prodrl do višine Pr. Hollanda. Med tem napadom je nižjesaksonska 131. pehotna divizija včeraj uničila 47 sovjetskih oklopnjakov. Proti južni in vzhodni fronti Vzhodne Pruske še traja sovražni pritisk. Na obeh straneh Königsbera se vrše hudi boji z vdrlimi sovražnimi silami. Mostišče pri Memelu smo izpraznili po temeljitem porušenju vseh vojaškovažnih naprav zlasti pristanišča. Ob kurlandski fronti so napadi Sovjetov popustili. Južno od Frauenburga je sovražnik močneje napadel, a smo ga zavrnili. Skupine bojnih in lovskih letalcev so tudi včeraj na bojiščih zimske bitke na Vzhodu prizadele nasprotniku visoke zgube ljudi in materiala.

Na Zapadu se vrše znova boji s Kanadijci ob našem mostišču ob Maasi vzhodno od Getruidenberga. Ob močnih metežih so naše čete zavrnile napade Angležev ob Ruri. Samo v Ottilienberg, jugovzhodno od Röermonda je sovražnik vdrl po hudih pouličnih bojih. V prostoru severovzhodno od St. Vitha pri Vianden in jugovzhodno od Remicha smo prestregli v našem glavnem bojišču močne napade Amerikancev. V Alzaciji so spodleteli v našem strnjenem topniškem ognju ali z nasprotnimi napadi vsi sovražnikovi napadi na naše položaje pri odseku Roth. Med Schlettstadtom in Kolmarjem so se ojačili nasprotnikovi napadi čez Ill in povzročili zgubo Drusenheima. Pri Sonnheimu in Thannu so bili sovražnikovi napadi brez uspeha.

Ob norveški obali so so nemški rušilci v topniški bitki s skupino britanskih križark zažgali eno križarko in jo vrhu tega večkrat pogodili v polno in hudo poškodovali. Naši rušilci so pluli naprej.

Pri anglo-ameriških zastrahovalnih napadih na zapadno ozemlje Reicha so nastale včeraj zlasti škode v stanovanjskih predelih Kölna in Dortmunda. V pretekli noči so britanski teroristični letalci odvrgli bombe na Stuttgart. Vrhu tega so brza bojna letala napadla državno glavno mesto. Nočni lovci in protiletalsko topništvo so sestrelili 21 štirimotornih bombnikov.

Razbojniške tolpe obvladajo Rim

Bern, 30. januarja. Kakor poroča »Berner Tagblatt« iz Rima, so v italijanskem glavnem mestu tolpe roparjev gospodarji ulice. Rimljani ostanejo po 19. uri raje doma. Nekega znanega gledališkega igralca so po 23. uri oropali njegovega zimskega plašča, obleke in čevljev. Te dni je policija ustrelila nekega gangsterja in ujela 70 njegovih ljudi. Za to akcijo je bilo potrebnih nič manj ko 300 policajev, ki so peljali s seboj številne oklopne vozove.

Stimson priznava hude izgube

Ženeva, 30. januarja. Na neki konferenci novinarjev so pozvali severnoameriškega vojnega ministra Stimsona, naj zavzame stališče do govorice, da so armade Zedinjenih držav utrpele v Evropi razmeroma znatno večje zgube nego britanske čete. Stimson je izogibajoč se odgovoril, da se ne bavi s takimi govoricami, končno pa priznal, da znašajo zgube zadnjega tedna 88.291 mož.

„Dan za dnem se potapljajo ladje"

Lizbona, 30. januarja. Kanadski obrambni minister je imel v sredo zvečer v Shallow Lake volilni govor, v katerem je govoril tudi o podmorniški vojni. Pri tem je izvajal dobesedno: »Severni Atlantik je danes poln nemških podmornic, kakor se to preje več mesecev ni zgodilo. Dan za dnem nam potapljajo naše ladje.« Kakor javlja Reuter, je minister najprej počakal v Ottavi sporočila o prihodu armadnih ojačenj, ki so bila na poti v Evropo, preden je šel na vojilno potovanje. Utemeljil je zakasnitev svojega potovanja sledeče: »Severni Atlantik je precej mrzel kraj, in mi nočemo, da zasačijo podmornice naše prevoze čet".

Našli so nadaljnje žrtve Elasa

Stockholm, 30. januarja. Pri Peristeri v bližini Aten pričakujejo, kakor poroča Reuter, nadaljnjih izkopanj, tako da bo število po Elasu zakrivljenih žrtev v tej pokrajini prekoračilo 1000. Kmalu potem, ko so bili sir Walter Citrine in drugi člani delegacije prisostvovali izkopanju 285 trupel, so v sredo odkrili nadaljnjih 100 mož, žena in otrok v predmestju Ionis izven Aten. Bila so pokrita s tenko plastjo zemlje, iz katere so še molele roke, ramena in noge. Mnogo mrtvih v Peristeri in Ionis je bilo, kakor vse kaže, ubitih.

Angleška mornarica pod poveljstvom Zedinjenih držav

Ženeva, 30. januarja. Ze nekaj časa se udeležuje neka angleška mornariška skupina, kateri pripadajo tudi bojne ladje, bojev v Pacifiku. Kakor javljajo iz neke washingtonske časopisne konference, operira kot »detaširana skupina« in je pod poveljstvom ne samo šefa mornariških operacij Zedinjenih držav, admirala Kinga, ampak tudi pod poveljstvom vrhovnega poveljnika mornarice Zedinjenih držav v Pacifiku, admirala Nimitza, in nekega podrejenega poveljnika Severnoamerikanski mornariški minister Forestal je naglasil, da admirali Zedinjenih držav lahko uporabijo britanske enote, »kjer koli hočejo in kjer koli je to od koristi« Odvisnost, v katero je po Churchillovi grobarski politiki zašla ne samo angleška politika, ampak tudi angleška oborožena sila, je s tem razmerjenjem izvrstno označena.

ZRCALO ČASA

Reichsminister des Auswärtigen pl. Ribbentrop je sprejel norveškega ministerkega predsednika Visconta Quislinga in se ž njim dalje časa prijateljsko razgovarjal.

Zelo resno sliko o učinku nemških bomb za boj na daljavo je priobčil iz Anglije in Zapadne Evrope podtajnik za letalstvo v vojnem ministrstvu Zedinjenih držav, Lovett. Škoda, ki jo napravijo bombe, je strahotna. Še bolj katastrofalen je učinek na razpoloženje čet.

V večini londonskih okrajev in velikem delu Južne Anglije je oblast prekinila oskrbo z elektriko. Londonski radio označuje te ukrepe kot »drastično prizadevanje«, da bi se prihranilo kurivo.

Reuter javlja iz New Yorka, da je oboroževalna proizvodnja v nekaterih najbolj važnih ozemljih na vzhodu in srednjem zapadu Zedinjenih držav zelo nazadovala radi posebno hude zime, kakor je ni bilo v Ameriki že deset let.

Kanadski obrambni minister McNaughton je izjavil v svojem velikem govoru, da je nastal v Kanadi nevaren položaj radi uporniškega vedenja kanadskih čet (mislil je na množična dezertiranja na evropsko fronto poslanih vojakov).

Potem ko je spodletela letalska konferenca v Chicagu, so začele Zedinjene države sklepati dogovore o pravici poleta civilnih letal čez tujo zemljo z nekaterimi državami, med drugim Španijo, Švedsko, Portugalsko, Francosko in Islandijo. Nasprotno se ne dogovarjajo z Anglijo in tega tudi ni pričakovati.

Na skupščini čeških emigrantov v Londonu, katere so se udeležili merodajni politiki, so zahtevali takojšen odstop Beneša in njegovega »ministrskega predsednika« Šramka.

Egiptovski kralj Faruk je prispel v sredo v arabsko luko Janbo ob Rdečem morju, kjer ga je pozdravil kralj Ibn Saud.

Zedinjene države so v šestih mesecih poslale samo polovico tega v Francijo, kar je tja poslala Nemčija samo v enem mesecu, ugotavlja „News Weck". Brodarski strokovnjaki ne najdejo dovolj ladijskega prostora, da bi nabavljali surovine industrijam v „osvobojenih« državah Evrope.

Kakor javlja agencija Reuter, je sporočil Churchill v Spodnji zbornici, da znašajo izgube Kanade od pričetka vojne do novembra 1944. skupno 78.985 mož, Avstralije 84.861 mož, Južne Afrike 28.903 mož ter kolonij 28.946 mož..

Potem ko je začasno utihnil kanadski spor o vojaški dolžnosti, se je sedaj minister za obrambo MacNaugton pojavil s senzacionalnim sporočilom, da je od 15.000 vojakov, ki naj bi kot prvi prisilleno poslani na bojišča v Evropi in Vzhodni Aziji, pobegnilo nad polovico.

V Zürichu se je te dni bavil mestni svet s proizvodnjo plina v Švici, ki je zaradi nedostatnega uvoza premoga močno nazadovala. V tej zvezi so ugotovili, da je položaj izredno resen. Iz[illegible] 9. novembra 1944. l. v Švico niso uvozili več niti enega kosa premoga. Ponovni pozivi prebivalstvu, naj štedi s plinom, pa niso nič koristili.

Pod naslovom: »Ne podcenjujte moči nemške domovinske fronte«, objavlja »Expressen" poročilo nekega Šveda, ki se je pred nedavnim nekaj tednov mudil v Berlinu in ki pravi, da nemški narod spozna resnost položaja in je pripravljen na najtežje, vendar je razpoloženje odločno in zagrizeno.

Verlag und Druck NS-Gauverlag und Druckerei Kärnten GmbH Klagenfurt — Verlagsleiter: Dr. Emil Heitjan (zst bei der Wehrmacht) — Hauptschriftleiter Friedrich Horstmann. Zurzeit ist Anzeigenliste Nr. 1 gültig. RPK. 1/176

Kako so prišli grbavci na svet?

Napisal Paul Anton Keller

Ko je Gospod Bog ustvaril svet, se je zaprl v svojo delavnico in ustvaril človeka. Izoblikoval jih je mnogo, na neskončno različne načine. Napravil je velike, male, lepe in grde v travniško pestrem številu, da bi živeli, se igrali in delovali med vsemi temi stvori, ki so živeli v dnevnih brazdah zemlje.

Torej so stali v delavnici iz zemlje ustvarjeni v dolgih vrstah. Bili so nerodni in neobdelani, ali že obdarjeni s srcem in dušo in skrivši že željno pričakujoč dneva, ko jih je hotel gospodar in mojster dokončno izdelati za pot v svet.

Pa je bil med njimi v tem na pol dodelanem krdelu eden, ki ga je gnalo čez vse mere z vso silo proč in vedno proč, niti en dan več ni hotel čakati. Bil je majčken, krmežljav in suh, popolnoma brez vsake zunanjosti ker ga je Gospod napravil iz zadnje trohice zemlje, ki mu je ostala nekega delovnega dne. In nastal je človeček, čigar premalo telo je komaj moglo držati vročo dušo.

Ali Gospod se je smehljal radi tega nemira in je pustil malega nemirneža na pol dodelanega, ker je menil, da je še vedno čas ako bi kdo prišel na svet; saj bo hotel vsak v kratkem spet nazaj, k njegovemu toplemu srcu.

»Ne, mali ognjeni drobec, moraš se še pošteno ohladiti,« je rekel, ko ga je mali, komaj na pol dodelani človeček prosil in pritiskal, in pustil ga je kar naprej ob strani.

Poslal je v svet sonce, da bi se ob njem radovali ljudje, in potem ženske, da bi se veselje ukrotilo in pomirilo, ako bi preveč vzplamtelo. Toda malega, nedogotovljenega človeka je pustil ležati v delavnici, rekel mu je, naj počaka in ni uslišal prošnje nemirne duše.

Pa je sklenil neboqljenček, da pobegne Da, res, on je hotel enostavno na svojo roko ven v tisti svet, o katerem mu je njegovo srce že sedaj iz neke slutnje pripovedovalo.

In nekega dne, ko je zapustil Gospod delavnico, je hrabro privzdignil eno nogo in potem drugo in glej: šlo je, in tako se je tiho in neopaženos plazil skozi vrata skozi oblake doli na kakor krogla okrogli svet

Ko se je nekoliko pozneje Gospod vrnil v delavnico, je opazil, da je nelzdelani človeodšel sam, in bil je žalostan in hudo mu je bilo pri srcu, ker je vedel, da bo mali možiček med ostalimi močnimi in trdimi ljudmi, ki so odšli pred njim, doživel svoj črni dan

Ker pa je bil neuboqljiv, naj bi ostal ma. in njegova duša vroča in nemirna, to je bila njegova kazen.

In ko je Gospod gnetel glino, ga je bridko bolelo v srcu kakor trpi vsak stvarnik ob nepopolnem in njegova ljubezen je mislila na vročekrvnega nemirnega malčka.

Pogledal je skozi oblake in ga je videl, kako je hitro plezal doli v svet. In videl je v popolni sončni svetlobi, da mu manjka polovica zadnjega dela.

»Počakaj mali,« je zaklical skozi oblake in je vzel v roke kos gline, »hočem te še nekoliko dopolniti!« Smehljajoč je vrgel za njim kos gline. Begunec pa ni zaupal Gospodu, mislil je, da se mu bo pripetilo kaj hudega in se je sklonil.

In tako se je zgodilo, da je padel kos gline na njegov hrbet in se tam prilepil.

In Gospod Bog je pustil tako, kakor je bilo, da bi mali vedno mislil na trenutek ko ni zaupal svojemu Gospodu

Mnogo pozneje pa je spet prišla ljubezen Gospodova tihih korakov k malčku, ker je živel pretežko v svetu, in podarila mu je milost, da naj bo njegova duša boljša in rahlo čutnejša kakor drugih ljudi. Tako je živel mali z grbo ob strani posvetnega trupa, ali to vedno pomeni, da je za korak bliže božjemu srcu, kakor vsi drugi.

Razne zanimivosti

300 milijonov let stare ribe je v Kodanju opisal Eigil Nielsen. 31 letni kandidat za doktorski naslov je proučil mnogo okamenin in med njimi je našel približno 300 milijonov let stare okamnele ribe Udeležil se je znanstvene ekspedicije na Groenlandijo kjer je zbral mnogo zanimivih podatkov o okameninah. Na podlagi odtisov v kamnih je izdelal mladi učenjak več voščenih modelov čudovitih rib Tako lahko zdaj ljudje vidijo kakšne so bile pred 300 milijoni let živeče ribe Seveda bo pa ostalo za vse čase nepojasnjeno vprašanje njihove barve, okusa in podrobnosti njihovega ustroja.

Da živali pozimi več mesecev prespe in se šele v poraslaočí se pomladi spet prebude, vsi dobro vemo Zanimivo pa je da imajo nekatere živali tudi poletno spanje. Na Madagaskarju na primer živi neke vrste ježevec, ki se v poletni vročini skrije v skalnate votline in tam spi toliko časa, dokler ne obišče deželo deževje. V Južni Ameriki posebno ob Amaconki, pa žive neke vrste žabe, ki prav tako prespe poletje Po ugotovitvi znanstvenikov te živali poletje zato prespe ker tedaj ne morejo najti sebi primerne hrane

Ni še dolgo, kar je umrl Jean Plasture, ki so ga svoje dni igralci francoske igralnice v Monte Carlu imenovali »strah Monte Carla« Plasture je namreč imel tako vražjo srečo da je nekajkrat razbil banko in odnesel več večerov zaporedoma težke milijone Kakor znano, je pa sreča opoteča in navadno se zgodi, da tak srečnik lahko pridobljene milijone spet zaigra in se lepega dne zbudi kot siromak Prav to je pa hotel Plasture preprečiti Ker je pa vedel da bi ga igralska strast je spet izvabila v igralnico, si je izmislil nekaj svojevrstnega. Pri igri je namreč tako očitno sleparil, da mu je igralnica prepovedala še kdaj igrati. Tako je premeteni Plasture užival svoje milijončke v pozno starost.

Ne, ne žalimo se! Tudi črta, potegnjena s svinčnikom po belem papirju, ima svojo težo. In danes ima človek že tako precizne naprave, da to težo lahko izmeri. Črta, narisana s svinčnikom na papir, dolga en centimeter in široka en milimeter, tehta torej dve milijonki grama. Ta črta bi morala biti torej pet kilometrov dolga, če naj bi dosegla »težo« enega grama. Danes je pa človek izumil tudi že napravo za merjenje teže, ki jo imajo sončni žarki. Ne mislite, da je to slab dovtip. Sončni žarki imajo prav tako neko težo, kakor če bi bili otipljivi. Svetloba sonca, ujeta na površino kvadratnega centimetra, tehta desetmilijoninko enega grama.

Indijanci nosijo težka bremena tako, da si jih z jermeni povežejo čez hrbet in čez čelo. Tako imajo težo bremena čisto enakomerno razdeljeno na vse telo in njegove teže ne čutijo tako zelo.

Dve lastnosti

Ti si še mlad in ne veš, da mora vsak človek imeti dve poglavitni lastnosti.

Kateri sta pa to?

Poštenost in modrost.

A kaj je poštenost?

Poštenost je, naj stane kar hoče, ti moraš vselej izpolniti, kar si obljubil.

In modrost?

Modrost je, če nikomur ničesar ne obljubiš.

Zanesljiva

Ti, kaj misliš, bi bila Mira zmožna obdržati kako tajnost zase?

Popolnoma zanesljiva! Pol leta sva že prijatelja in se imava rada, pa mi še do danes ni povedala, da sta se vidva pred tremi meseci zaročila!

Iz naše listnice

Iz kroga naših čitateljev

Iz krogov naših gorenjskih bralcev smo prejeli sledeči dopis, ki ga doslovno priobčujemo.

Največje zlo naše dobe

Izmed sovražnikov, katerim je nemški nacionalsocializem trn v peti, hočem tukaj predvsem omeniti najvažnejšega, ki hoče uničiti dvatisočletno kulturo Evrope. To je zahrbtni boljševizem, ki lovi kaline s sladkimi besedami tako dolgo, dokler jih ne omreži, na kar razklene svoj strupeni gobec kakor žrelo divje pošasti, da požre poedinca, družino in narod. Boljševizem je zver. Toda še hujši od zveri. Zver se nažre, leže in miruje. Boljševizem pa je zmerom bolj žejen krvi. Nikdo ni varen pred tem zlom, vsakomur lahko spodkoplje rodbinsko srečo, ako ni dovolj trden.

Gorenjci! Naj Vam prilizniženi terenci ne raztepejo misli v krive smeri, kajti žal je še mnogo takih ljudi, ki ob vsakem opozorilu, na vpliv gozdne druhali zafrkljivo in omalovažujoče odgovore: „Kaj nam boste pridigovali, jaz nisem ne za tega, ne za onega." Toda že iz teh pikrih besedi odseva, da se spogleduje z njimi. Po par tednih ali že tudi čez nekaj dni, pa pridejo ter ga oskubijo za živež in obleko. To je plačilo za paktiranje z njimi. Ne, ni to plačilo. To so same obrestiI Ko se zaveš, da si oropan vsega, kar si si tekom leta s trudom priboril ti in tvoja družina, in z ogorčenjem protestiraš proti takšni svobodi, takrat pride šele plačilo, z zatilčnim strelom ali da te razmesarijo na grozovit način. Ti krvoloki pa bi ne bili učenci boljševiških učiteljev, če bi ne bili zmožni popolnoma spremeniti svojih taktik, kakor jim to narekujejo okoliščine. Toda vse valovanje njihovih taktik vodi proti enemu samemu cilju — svetovni revoluciji.

Po Dolenjskem in Notranjskem so of-arji leta 1941.—42. neprenehoma vabili v gozd mladeniče in može, da, celó cele družine s klicem: Boj okupatorju. Toda okupator se je brez skrbi sprehajal po zemlji, katero bi morali po of-arskih izjavah braniti. Nasprotno pa je padlo lepo število mirnih ljudi, ki so bili tako rekoč priraščeni na to sveto materino zemljo. Toda to je bil komaj uvod. Prišel je 8. september 1943. Ti lažniki in lenuhi so spremenili svojo taktiko, se zvezali z Badoglijevci, ter skupno udarili na svoj lastni narod, ker je ljubil svojo grudo in se ni hotel pajdašiti z ničvredneži. Skupni grobovi na slovenski zemlji, v katerih leži nad 30.000 nedolžnih ljudi vseh stanov, kličejo po osveti.

Prisluhnejo naj sedaj Gorenjci na ta klic, dokler je še čas. Boljševizem je že sam na sebi v svojem obsegu strašna nesreča za človeštvo. Žal, da je pri nas še nekaj neumnežev, ki se te nesreče ne branijo, ampak jo celó z vso močjo svojega duha podpirajo, z žulji svojih rok vzdržujejo, da, iščejo v njej celó svoje sreče in vlečejo tako rekoč v blato svojih živalskih strasti najboljše, kar imajo, svojo vero, najdražje kar imajo, svojo družino. — To daje tej nesreči tako strašno obliko, da je popolnoma utemeljeno, če jo imenujemo največje zlo naše dobe. Bremena, ki nam jih nalaga sedanja vojna, so majhna v primeri s suženjstvom, če bi zavladal boljševizem. Res je za mnoge ljudi hudo, polno težav, polno solz in gorja. Toda sovražnik nas je s svojim bombardiranjem naših cvetočih mest in trgov še bolj utrdil v prepričanju, da postanemo končno le zmagovalci. Visoko je število onih, ki so žrtvovali življenje za Führerja in domovino. Med njimi tudi dokaj Gorenjcev, ki so padli na raznih bojiščih, kot tudi doma proti tolpam, proti katerim so se bojevali, so trpeli in umirali naši očetje, bratje in sinovi, izvzete tudi niso bile matere in sestre, kot tudi nedolžne jeseniške 10—12 letne mučenice, ki so s svojo srčno krvjo potrdili večno resno resnico, da smo zvesti našemu Führerju in domovini. Vsemogočni, vlij v srca vseh prizadetih tolažbo, da bodo laže prenašali bridke zgube, mi vsi pa jim hočemo v svojih srcih ohraniti najlepši spomin, ter pripovedovati svojim otrokom in vnukom, o junaštvu našega naroda v borbi in trpljenju za domovino.

Na poti do zmage pa naj nam bo žaromet naš voditelj Adolf Hitler, ki je kot bojevnik v prvih letih pokreta politično življenje vse drugače presojal, kakor naraščaj tistih mož, ki niso preizkusili trdega boja, v kakršnem postane junak jeklen. Pozabiti ne smemo besed, ki jih je izrekel v nekem svojem govoru: Sunek, ki močnega moža ne vrže iz sedla, ga še bolj ojači. Da, trdni hočemo postati in da ohranimo Gorenjsko, moramo nadomestiti svoje malo število s tem večjo vrlostjo, pridnostjo, razsodnostjo, zvestobo, s trdnim fanatizmom v nemško zmago. Te lastnosti pa niso združene s komunizmom. Skrbimo tedaj v letu 1945., da se iznebimo tega zla, da bo vsaj bodočnost jasnejša kot je sedanjost. Upam, da bo Gorenjska, ki je še zdrava v jedru, upoštevala te besede. Bodočnost velja trdnim!

Sovjetski pisatelji poročajo

Sodbe iz boljševiških ust – Postajajo zelo jasni

Največji delež pri krojenju javnega mnenja v Sovjetski zvezi o narodih Evrope pripada pač obsežnim poročilom sovjetskih pisateljev iz fronte in iz pokrajin, ki jih je zasedla sovjetska vojska.

Že v začetku vojne je Stalin odredil, da se morajo razveljaviti vse pogodbe v državni založbi, po katerih je bilo omogočeno pisateljem, da so dobili predujme na dela, ki so jih morali dobaviti. Same pisatelje so poslali kot poročevalce na fronto, kjer so morali dokazati svoje sposobnosti v obvladanju razvite metode »socialističnega realizma«.

Ker preti vsakemu, ki nima te spretnosti, prisilno taborišče in državna založba ne plača več nobenih predujmov, napenjajo sovjetski pisatelji vse sile.

Sledečih vrstic iz peresa nedvomno nadarjenih mož, katerim neposredno na fronti iz mnogolične resničnosti pač ni moglo manjkati zanimive in spodbudne snovi za tvorne ideje, se oprijemlje duh po gnilobi boljševiške ideologije, ki pač mora zadušiti vsako živo misel.

A. Fadejev, predsednik zveze sovjetskih pisateljev, poroča iz Helsinkov:

„Končno jih imamo zdaj v naših rokah, ta zala finska dekleta, čvrstega zdravja, z njihovim zadovoljstvom in blagostanjem za čipkastimi zavesami na oknih njihovih od čistote svetečih se hišic. Tam rode svoje otroke, trmoglave, toponosne Fince, ki so se drznili, da se niso podvrgli Sovjetski zvezi, ki trdovratno ostajajo pri svoji finski kulturi in državni samostojnosti. Ne njim, ampak nam pristoja, da sodimo, kaj je na njihovi kulturi dragocenega in ali sploh more biti govora o vrednosti te kulture. Njihova samostojnost pa se nahaja v jopičnem žepu glavarja sovjetske vlade in na muhi puške sovjetskih armistov."

Vsevolod Ivanov, pisec razširjenih „Spominov fakirja", piše iz Bukarešte:

„Tukaj so še vsi mnenja, da se ni zgodilo nič pomembnega. Da smo prišli in bomo pač spet odšli. Mislijo, da bomo pač vzeli nekaj s seboj, ali da jim bomo velikodušno dovolili, da živijo tukaj dalje kakor doslej — če nam le mnogo tarnajo. Ne, moji dobri ljudje, Moskva ne verjame niti vašim besedam niti vašim solzam. Nekateri izmed vas so se borili proti nam, drugi pa vseh ostalih niso zadrževali, da bi se proti nam borili. Bilo vam je dovolj življenja v območju Donave. Besarabsko vprašanje in druga vprašanja bodo sedaj na sovjetski način našla enostavno rešitev. Vi ste dovolj okužili zrak ob Donavi — glejte, da se spravite v Sibirijo."

L. Sobolov, avtor znanega romana „Vzpostavitev kapitala" poziva iz Sofije in Bukarešte, „da se otresejo starega in da buržujem pokažejo, kako je bilo v Rusiji leta 1917.« On piše dalje: »Tudi tukaj v Sofiji in Bukarešti se vidijo isti mastni tilniki, ki snujejo slabe misli zoper nas, iste prilizniženе ženske v covercoatih in kožuhih, iste zlate verižice pri urah nad debelimi trebuhi. Vsi ti ljudje kažejo samo ljubezniv, uslužen smehljaj in so pripravljeni storiti vse možne usluge. To je samo krinka. Za zrcalnimi stekli nepoškodovanih vil se občuti prikrita sovražnost. Zato je samo ena rešitev: da se pomede z njimi kakor leta 1917. Naj hrope v svojem smrtnem boju — nam bo postal zrak za dihanje lažji."

Divje, živalsko sovraštvo, ki je žejno maščevanja, krvi in ropa — v glavnem ropa, se vliva sovjetski armadi in izobraženi javnosti nasproti Evropi. Posledica je, kakor se je izrazil šegav mornar med oktobrskim prevratom v Rusiji: Pardona ni, gospoda moja, ker pardon nam je pošel. Izvolite se braniti, sicer ste zgubljeni."

Druga svoboda

Osvobojeni reda, samostojnosti, blagostanja – Evropejska spoznanja

NSK. Če se sedaj tudi v komentarjih nevtralnega časopisja o položaju v po Anglo-Amerikancih zasedenih delih Evrope vedno pogosteje stavi vprašanje, je li pomenijo popolnoma kaotične razmere, ki so sedaj v Grčiji, režim stradanja v Belgiji in na Nizozemskem, beda množic v zasedenih delih Italije in razširjajoča se kriza v Franciji »svobodo", katero so sovražne sile obetale pred invazijo, in če pri tem z vidno neprijetnim občutkom ne more drugače, kakor da se vsaj med vrsticami ugotovi, da so bile anglo-amerikanske zasedbene oblasti skoraj povsod popolnoma brez moči in nedejavne nasproti sistematičnim razkrojevalnim metodam boljševikov, potem zahteva to nastajajoče spoznanje nehote odgovor: Da, da, to je svoboda, ki jo imajo v mislih!

Po tem prizadetemu in nevtralnemu opazovalcu se to seveda ne dozdeva kot svoboda, ki so jo njim obljubljali. Toda ta občutek smo svoje dni imeli tudi mi Nemci, ko so nam revolucionarji novembra 1918. obetali „življenje polno lepote in časti" in se je potem mesto tega zgodilo popolnoma, popolnoma drugače. Nam je davno postalo popolnoma jasno, da so to iste sile, ki so takrat nas pahnile v nesrečo in ki danes s pomočjo svojih velekapitalističnih angloamerikanskih pomagačev gonijo narode Evrope na rob prepada: ž i č a r j i m e d n a r o d n e g a ž i d o v s t v a. »V ruskem boljševizmu moramo videti v dvajsetem stoletju napravljeni poskus židovstva, pridobiti si svetovno gospostvo". Ta F ü h r e r j e v a beseda v knjigi »Mein Kampf« se ne more dovolj često omeniti in splača se, da preiščemo razvoj vedno in vedno raz tega vidika tam, kjer zamore židovstvo uveljaviti svoj razkrajajoči vpliv

Da se ta poizkus posreči, so nam Nemcem 1918. l. podarili »svobodo«, ki se je morala sama ob sebi razvijati v nebrzdan boj vseh proti vsem. Da se more boljševizem razširiti, mora Evropa danes sprejeti danajsko darilo »osvobojenja«, ki je prav tako samo ob sebi moglo povzročiti kot posledico le tisti kaos, ki se zaostri do katastrofe povsod v vseh državah, ki so prizadete po invaziji, ali pa v tistih deželah, ki so prišle v območje sovražnih sil, ker so same strahopetno nad seboj obupale.

O da, evropski narodi so bili osvobojeni! Resnično in deloma zelo temeljito so jih osvobajali: r e d a , ki ni samo šele nastajal pod nemškim vodstvom, temveč je deloma dobival že trdne oblike, iz katerih se je že mogel spoznati mnogo obetajoč bodoči mirovni razvitek. Vsak red zahteva naravno tudi, da se mu podvržejo, in vedno in povsod so elementi, ki tako podvržbo smatrajo kot nesvobodo. Tem elementom predvsem velja tisto sirensko opevanje svobode in osvoboditve, katero so tudi drugi krogi tem raje slišali, ker so ljudje vedno pripravljeni naprtiti težave, ki so posledice vojnega stanja in še celó vojne današnjega obsega, onemu delu, ki v kakšnem ozemlju vsakokrat razpolaga z zakonom udejstvovanja. Zdaj imajo imenovani deli Evrope svojo svobodo, ki se imenuje razbrzdanost, sedaj se lahko prične ono razmrcvarjenje samega sebe, kakoršno smo tudi mi doživeli po letu 1918.; ne, ono se ne pričenja šele, ampak je že v polnem teku, in angloamerikanski »osvoboditelji«, ki naknadno ne morejo in tudi nimajo volje, preprečiti boljševizem, igrajo danes isto žalostno vlogo lutk, kakor jo je svoje dni igrala tako zvana zveza narodov nesrečnega in smešnega spomina.

Niti zadaj za lutkovnim odrom, na katerem se vidijo grozne drame narodov, pa ima v rokah žid. V našem času smo v po anarhistični zmedi težko prizadeti Evropi resnično poskrbeli dosti pojasnila. Ljudje pogostoma niso hoteli poslušati in morajo zdaj občutiti. Toda seme, ki se je takrat sejalo in ki danes še počiva, bo nekega dne vzklilo. Tem hitreje bo vzhajalo, čim bridkejše bodo skušnje, ki jih morajo okušati tisti narodi in tiste države s »svobodo«, ki jo ima skrivaj v mislih mednarodni žid, z osvoboditvijo vsakega reda, vsake pravice, samostojnosti, delovanja in z ločitvijo od vsake narodne svobode in od vsakega narodnega blagostanja.

Žalostno je, da se jim te skušnje ne morejo prihraniti, toda potrebno je to pač raz višjega vidika opazovanja usode narodov. Ti narodi nimajo nobenega Adolfa Hitlerja, ne razpolagajo z notranjo mladostno silo nemškega naroda, morajo šele biti utrjeni po trdoti skušenj in v ognju čiščenja morajo biti razvneti po spoznanju, zaradi katerega bodo nekega dne sami od sebe klicali po svobodi, ta klic tudi onstran kanala ne bodo mogli preslišati, klic po svobodi, za katero se bojuje država Adolfa Hitlerja.

H. Anderle.

Narodi Rusije / Vlasovija akcija in narodnostno vprašanje

Napisal Robert Krötz

NSK. Dne 17. decembra se je sestal v Berlinu komité za osvoboditev narodov Rusije k drugemu delovnemu zasedanju. Po prečitanju poročila o delovanju je razglasil general Vlasov sklep, da se ustanovi pri komiteju stalen gremij narodnosti. Gremij bi naj v bodoče imel dolžnost, da odgovorno sklepa v samostojnih območjih pripadajočih narodnosti, o vodstvu in opazovanju vojaških, kulturnih in političnih zadev.

Ta načrt prvikrat osvetljuje za širšo javnost vprašanja, ki imajo zgodovinsko, vsaj izza časov Petra Velikega, evropski pomen, ki pa so se občutila v svetu tudi v preteklih 25 letih skozi veliki zid boljševiške zapore. V novi svobodi narodov Rusije izven območja Kremlja se vidi, da kljub 200 letnemu raztopilnemu procesu, katerega zadnja faza je potekla v žareči vročini svetovnorevolucionarnega centralizma, Rusija ni postala etnografski pojem. Vse narodnostne pravice v obleki novih nacionalnih zahtev in ideologij so se pojavile proti najbolj nevarni zvrsti velikoruske misli, pri kateri so se pokazali tudi sedaj kot zgodovinska slabost sila in brezmernost ruske zahteve po vodstvu. Istočasno pa se oblikujejo v tej novi svobodi nastavki razumne zbranosti, ki se ozira na enak način na skupne koristi in odločujoče razlike, h kateri bi zaključki z dne 17. decembra lahko pomenili korak naprej za pospešitev rešitve.

Prvi pogoj in ozadje vseh narodnostnih razpravljanj brez protiboljševiškega zbirali nega pokreta generala Vlasova in v zvezi z njim so politični dogodki v Sovjetski zvezi. Kot reakcija na nasilne ukrepe nivelizacije boljševikov, prisilne deportacije celih plemen, umetnih lakot, raznaroditve in iztrebljenj, so se že v prvih vojnih mesecih na novo podnetili stari nacionalizmi. Njihov bojevniški predznak in neuklonljivost njihovih zahtev postaneta razumljiva kot udarci nihala v drugi ekstrem popolne prostopašnosti, ki mudi, kakor se zdi, varnost pred vsemi bodočimi, tudi neboljševiškimi zahtevami po oblasti zgodovinskega moskovitstva. Te zunanje dogodke v zvezi z notranjimi potrebami je boljševiška demagogija že davno prestregla in objavila nek fiktivni federalizem, čegar pojmovne in faktične nevarnosti so ostale prikrite skoraj dve leti pod visoko razburkanimi valovi hektičnega nacionalizma. Daleč ven preko starih mej je ponesel bojni impulz fanatizirane divizije, katerim so prvikrat v mladi zgodovini moskovske nasilne države domoljubna gesla in sveta vojna za domačo zemljo dali polet, čegar korenine ne ležijo v revolucionarni osnovini novega učenja. Med tem se porazgubi domoljubni val v ideološki puščavi tistega novega prastarega imperializma, čegar stalinovski kov je bolj bahaški, kakor najbolj smele sanje caristične dobe.

Skoraj istočasno s popuščanjem razpoloženja v boljševiški armadi in niej pripadajočem domačem ozemlju se vrši pri narodnostnih skupinah iz ruskega prostora, ki jih je vojna zanesla v Srednjo Evropo, učvrstitev njihove protiboljševiške volje. Kljub nacionalni določenosti in narodnostni delitvi se pojavlja, četudi zaenkrat samo taktično in z usmeritvijo udarca proti skupnemu sovražniku, zbiranje, čigar duhovni obrisi se zaznamujejo v akciji Vlasova in praškem manifestu. Z mnogo razumnega smisla za resničnost so v tej začasni ustavi protiboljševiškega osvobodilnega pokreta narodov Rusije priznana nacionalna stremljenja posameznih članov in zapostavljene vse tendence, ki bi lahko zrasle v nov velikanski imperializem. General Vlasov je v izčrpnih komentarjih in obveznih izjavah podčrtal samostojnost in suverenost vseh narodov iz ozemlja sedanje Sovjetske zveze, ki se zvežejo med seboj, in velikopotezno odpravi' večino pomislekov, ki bi lahko postali zapreke na poti k udarni skupnosti.

Z obvezno izjavo v prvi točki manifesta, da naj vsi pozvani narodi ostanejo na legalnih tleh svojih nacionalnih zahtev, so zaenkrat rešena predhodna vprašanja vzhodnega narodnostnega problema. Ostane vrsta pomislekov in nejasnosti, ki se preusvajajoč tičejo poznejše končne rešitve. Bridka skušnja stoletij in njihova krvava posledica v preteklih 25 letih dopuščajo, da obstoji v posameznih nacionalnih taborih vrsta ugovorov, ki bodo gotovo v doglednem času sami po sebi zgubili upravičenost, za katere pa se mora radi dane nujnosti in volje do efektivnega odločnega nastopa že danes iskati odgovora.

Jasno je in politično pametno, da v tem ranem razdobju zbiranja za boj še ne obstoji dokončni program za zadnjo rešitev. Važno je samo, da so si udeleženci edini glede prvega najbližjega cilja: poraza boljševizma in taktičnih sredstev, ki se jim zde potrebna za izvedbo. Važno je dalje, da ozračje medsebojnega zaupanja napravi varna tla za skupne operacije. V razlagi praškega manifesta je ugotovljeno, da ima ob pravilnem pojmovanju komité značaj ozke povezanosti udeležencev z enakimi pravicami. Preko tega naj se in se lahko razvije za vzor neke nove vrste sodelovanja med narodi, kar je končno eno izmed najbolj aktivnih pozitivnih namenov vojne. S tega stališča so se zdeli končni predlogi za rešitev vprašanj sožitja med narodi in državne ureditve ne samo preuranjeni, ampak tudi neutemeljeni. Tudi brez poskusov, stvar formulirati, ve danes vsaki občutka zmožni politični človek, da bodo najbrž v bodočnosti dobila državna in politična načelna vprašanja in načela reda preteklosti, popolnoma drugo obeležje. Preusvojen prepir o mejnih vprašanjih, omejitvah suverenosti in ustavni konstruktivnosti bi ne samo vezal mnogo energije, ki pripada samo dnevnim problemom, ampak bi mu manjkala večina praktičnih in tudi ideoloških temeljev, ki se morajo šele na novo konsolidirati.

Raz tega vidika je sama po sebi izpodbita sovražna agitacija, ki pač po tem, na koga se obrača, očita Vlasovu in njegovemu komiteju velerustvo, posameznim narodom pa separatizem in uničujoče razcepljanje. Proti tem utvaram, ki tu pa tam strašijo tudi v posameznih glavah na tej strani fronte, postavljajo med seboj in z Nemčijo zvezani narodi Rusije trezna dejstva. Kakor legije in oddelki, da bi najprvo na bojišču zapečatile tisto skupnost, ki se ne omejuje na črke manifesta.

V smiselnem soglasju, prav tako v svojih narodnostnih območjih, bodo morala biti rešena še tekoča vprašanja v uporabi civilnega delastva. Fronta močne konfederacije, katere resnični pomen daleč presega dnevni cilj in tudi prizadeta narodnostna območja, se zrašča v vedno večjem obsegu. Njen najsilnejši ferment mora biti in bo trajno zmeren razum mož, ki jo formirajo, taktično vodijo in jo kot skupek sorodnih si sil volje in obrambe povedejo do uporabe.

Nemško stališče k temu vprašanju je blagohotno, kjer je potrebno, pospešujoče in določeno po skupni koristi, ki združuje vse sile z enakimi cilji v tem razdobju vojne in tudi korakajoč ven v bolj srečno zemljo bodočega mira. Bolj kakor pošteni posredovalci, hočemo biti prijatelji, ki pomagajo, prijatelji, katerih lastne koristi se ne dajo ločiti od želj in zahtev novih zaveznikov iz Vzhoda, ker so njihovi najbližji cilji tudi naši cilji, in ker del težkoč, o katerih se mnogo govori, ni prav nič tako težaven, upamo z množico pozitivnih sil v protiboljševiškem taboru v hiter efektiven nastop zbirajočih se kontingentov na vojaški in idealni fronti vojne za svobodo Evrope.

V Zedinjenih državah je pomanjkanje cigaret vedno večje, čeprav je izvoz cigaret zelo padel. V nekaterih državah se cigarete sploh ne dobe. Pred vojno so USA izvozile 35.5% svoje celotne proizvodnje tobaka, l. 1940. le 10%, sedaj pa izvažajo samo še za ameriške vojake v Evropi. Cigaret primanjkuje zaradi silno narasle potrošnje.

Po svetu

Nenavaden mraz, ki vlada na Portugalskem od pričetka leta, je zahteval nove žrtve. Kakor piše „Diario de Notizias" je pred kratkim zmrznilo 7 oseb, med njimi nekaj podeželskih delavcev, ki so jih našli zmrznjene v njihovih samotnih kočah. Istočasno so se zaradi mrzle zime pojavila tudi v obljudenih krajih velika krdela volkov. V gorskih predelih dežele so prišli volkovi v zasnežene vasi in povzročili mnogo škode, predvsem med ovcami in osli.

Mrzel val, ki je pred več ko 14 dnevi prišel nad Španijo, še vedno traja. V Madridu so izmerili najnižjo temperaturo v poslednjih 40 letih. Bilo je namreč 10,1 stopinj pod ničlo. Najvišja temperatura je bila v teh dne 4 stopinje pod ničlo. V kraju, ki je oddaljen 100 km severozapadno od Madrida, so imeli 23 stopinj pod ničlo. V gorah so našli več ljudi zmrznjenih. Sneg je pokopal deloma pod seboj tudi telegrafske drogove. V Oviedu je več tednov skoraj neprestano snežilo od 24. decembra.

Zunanje ministrstvo se je dogovorilo preko Švice, ki sedaj zastopa nemške interese, o izmenjavi težko ranjenih nemških vojnih ujetnikov, in civilnih interniracev za angleške in ameriške. Izmenjava se je vršila v drugi polovici januarja.

V zadnjih dneh so Anglosaksonci večkrat teroristično napadli severnoitalijansko področje. Pri težkih napadih so uničili v Bologni bolnišnico „Centro Putti", ostale bolnišnice ter sedež nadškofa. Posebno silovito so bombardirali Verono, kjer so uničili številna zgodovinsko, umetniško in kulturno pomembna poslopja, med njimi 4 cerkve, križni hodnik v stolnici, mestno knjižnico, znameniti palači Dei Diamanti in Canossa, palačo akademije ter ostale druge znamenite stavbe.

Kot javlja „Tribune de Geneve", je vdrla iz dveh častnikov in štirih civilistov sestoječa tolpa pod pretvezo, da hoče izvršiti preiskavo v Toulonu v neko draguljarno. Sina lastnice, ki se je postavil v bran, so težko ranili. Tolovaji so pobrali za 15 milijonov frankov dragocenosti. S svojim plenom so neovirano ušli.

V Küstrinu so opazili stanovalci neke hiše nedavno jutro, da iz sosednjega stanovanja prihaja dim. Ko so vdrli v stanovanje, se jim je nudil grozoten prizor. Na ožgani postelji sta ležali zogleneli trupli neke 25 letne žene in njenega sinčka. Očividno je žena zvečer v postelji kadila, zaspala in tako povzročila požar.

48 milijonov dolarjev je dedoval skromen lastnik majhne pivnice v Salamanki. Stric njegove žene, ki se je pred pol stoletjem izselil v Havano, je nedavno umrl in zapustil poleg velike gotovine tudi tovarno sladkorja in dve tovarni tkanin. Srečni dedič ima sina in hčerko.

Španska industrija plutovine zelo trpi zaradi izgube svojih odjemalcev v Evropi. Zaradi tega je sedaj že 6000 delavcev brezposelnih. Industrija more izkoriščati le 30 odstotkov svoje kapacitete.

Velika suša, ki je letos katastrofalno napadla Avstralijo, že vpliva na preskrbo avstralskega prebivalstva, ameriških sil na Pacifiku in celó na bodoče obroke v Angliji. Po „Timesovem" poročilu se more primerjati sedanja suša le še s pogubnimi suhimi obdobji v letih 1902. in 1914. Preteklo leto je bilo za živinorejo najslabše v zadnji polovici stoletja. Na mnogih ozemljih je bilo največ polovica običajnih padavin. Avstralska žitna letina, ki je znašala včasih 25 milijonov bušljev, znaša letos le 6 milijonov. Prav tako je bila slaba letina rži in ječmena. Pomanjkanje živinske krme vpliva katastrofalno na živinorejo. Ostale velike črede so zapisane poginu.

Pozna nizozemska spoznanja

Pod zavezniškim gospostvom zopet popolnoma zastarel gospodarski red

Amsterdam, 30. januarja. Ni še prav nič dolgo tega, kar je radiooddaja nizozemskih emigrantov z velikim zadoščenjem poročala, da so bili v po zavezniških četah zasedenih pokrajinah brez odloga ukinjeni razni ukrepi iz dobe nemške zasedbe in zopet vzpostavljeno prejšnje stanje. K temu je, kaj drugega tudi ni bilo pričakovati, spadala zopetna uvedba prejšnjih nizozemskih rudarskih družb. Nizozemska vlada v pregnanstvu je mislila, da je tudi s to naredbo že storila korak naprej v bistvenih točkah svojega programa. Toda v sedanjih tednih so tudi na angleški strani potrdili, da izhaja nizozemska vlada v pregnanstvu raz docela napačnih domnevanj, če meni, da bo lahko nadaljevala svoje delo tam, kjer ga je bila nujno končala, ko je zapustila državo. Kritični angleški publicisti, ki so imeli priliko, študirati razmere v po Montgomeryju zasedenih nizozemskih pokrajinah, so izjavili, da se je pod dojmom vojne in njenih revolucionarnih struj v raznih bistvenih osnovnih potezah spremenil tudi nizozemski narod.

Diskusije, ki so se glede te problematike v preteklih letih vršile v nizozemskem časopisju, so naletele v tej državi na marsikak dvom. Kdor je zasledoval vzroke teh dvomov, jih je mogel razložiti na eni strani s popolnim neznanjem nacionalsocialstične miselne dobrine o pravičnem socialnem redu in na drugi strani z agitacijo naših političnih nasprotnikov, ki so vse po vojni povzročene ukrepe, katerih trdote nismo nikdar osporavali, prikazali kot pojave novega reda v Evropi in tako vplivali na politično ne posebno gibljive Nizozemce, proti nacionalsocializmu. Kljub vsem sramotenjem od nasprotne strani pa se je lahko opazilo, da so bili mnogi ukrepi, ki so bili izdani v času nemške zasedbe, da se zaščiti delovni mir, izravnajo razredna nasprotja in uredi pravična tarifna in mezdna politika, priznani najprej samo obotavljaje, potem pa brez pridržka.

Takšne so bile razmere v tej državi, ko so zavezniki začeli s svojim glavnim napadom na Evropo. Od tistihmal je minilo nekaj mesecev, ki so tudi enemu delu Nizozemske prinesli tako zvano „osvobojenje". Izkustva Nizozemcev v tem zasedenem ozemlju so izredno bogata s pojasnili — tako piše tam izhajajoči časopis „Gelderlander" o zopetni uvedbi rudarskih družb v po zaveznikih zasedenem ozemlju, — „pomenilo bi poriniti kazalce ure nazaj, če mislijo, da so se s tem prilagodili socialnim zahtevam našega časa.". Pisec skuša napraviti bilanco iz dobe nemške zasedbe in mora na koncu priznati, da so med to dobo zginila pred vojno obstoječa resnična ali dozdevna nasprotja interesov. „Moramo li vse to upoštevati kot vezano na čas in kot vojni pojav? Nasprotno upamo iz srca, da bo ta nova miselnost odprla lepo perspektivo za izgradnjo novega družabnega reda, ki mora premostiti vsa nasprotja. Zakaj pa se naj potem povrnemo k razpuščenim rudarskim družbam tako delodajalcev kakor delojemalcev? Mar ne bodo s tem zopet na novo oživela stara nasprotja? Prišel je čas, da se mora naše gospodarsko življenje temeljito preobraziti v socialno gospodarstvo, čegar končni cilj ni pohlep po dobičku, ampak duševni in materialni blagor človeka." Zaključek, ki ga napravi list v svojem kritičnem premišljevanju, je docela dosleden. Zahteva namreč — čujte in strmite — naj se gospodarstvo vodi in se narodno gospodarstvo podredi splošni blaginji. Seveda je, tako pravi časopis, pogoj uresničenja boljšega socialnega reda tudi pravo mišljenje, brez katerega morajo vsi ideali ostati utvare.

Tem izvajanjem „Gelderlanderja" bi pristavili samo to, da jih dobro poznamo, kajti ona spadajo naravnost k miselni dobrini, ki jo zastopa nacionalsocializem že od nekdaj. Treba je sedaj samo čakati, kako bo London reagiral na te izjave iz zasedenega nizozemskega ozemlja.

Pozor! Časi zatemnitve v 1945. letu

Reichsminister der Luftfahrt (državni minister za zrakoplovbo) objavlja: **V enem delu Reicha je bilo doslej v veljavi določilo, da se mora zatemniti eno uro po sončnem zahodu in pol ure pred sončnim vzhodom.**

Z veljavo od 5. januarja 1945. l. je sedaj urejeno za celotno ozemlje Reicha e n o t n o, da se mora zatemnjevati od sončnega zahoda do sončnega vzhoda.

Ker se časi sončnega zahoda in sončnega vzhoda med vzhodom in zapadom Reicha znatno razlikujejo drug od drugega, so merodajni v časopisju dotičnega kraja objavljeni časi zatemnitve. Vsak bralec naj torej v bodoče še bolj kakor doslej pazi na zatemnitvene čase, ki jih objavlja njegov časopis.

Tolpa v Karavankah prijeta

V Jugozapadnih Karavankah je eksekutiva zasledovala in dohitela močno tolpo banditov, ki je izvrševala roparske napade. Uspelo je, zadati ji znatne zgube in odvzeti naropane predmete.

Kreis Stein

Stein. (H r a b r a G o r e n j c a). Z **EK II** (železnim križcem II. razreda) sta bila po svoji smrti odlikovana Alois Slapnik iz Klein-Eben (p. Möttnig) in SS-Unterwachmeister Cyrill Burger iz Schmarza pri Holmu.

Sovjetski veleposlanik v Mehiki Umenski se je s štabom svojega veleposlaništva na poletu v glavno mesto Costarico smrtno ponesrečil s svojo ženo in šestimi člani štaba vred.

V Litvi še nadaljujejo s preganjanjem in ustrelitvami duhovnikov. Celó najmanjše vasi preiščejo boljševiški NKWD; kjer ne najdejo duhovnikov, pa ustrelijo druge ljudi.

Reuter javlja iz Washingtona, da so tam uradno sporočili, da je pred kratkim sovražnik v evropejskih vodovjih potopil neko amerikansko ladjo za prevoz čet, ki je imela na krovu nad 220 vojakov; pri tem je utonilo 248 vojakov, 517 pa jih pogrešajo.

Vesti iz Ljubljane in okolice

Rupnikova bojna skupina čisti notranjske predele. Dne 16. januarja so domobranci Rupnikove bojne skupine pripeljali v Ljubljano 28 tolovajev, ki so bili zajeti v zadnjih izvidniških pohodih bojne skupine. Tolovaji, med katerimi sta bila tudi dva Čerkeza in dva badogljevca, so bili silno razcapani. Iz njih je dihal razkroj, ki sedaj razjeda komunistične tolpe. Ta uspeh je Rupnikova bojna skupina dosegla v zadnjih 14 dneh, ko je v dveh daljših izvidnicah dosegla prav lep uspeh — 49 tolovajev je bilo mrtvih, 28 pa zajetih. Prvo uspelo akcijo so domobranci izvedli v začetku januarja. Srednje močna domobranska izvidnica je v trdi noči zapustila položaj bojne skupine in krenila proti Glini na Blokah. Domobranci so neopaženi vdrli v vas. V vasi se je vnela le kratka borba s pravkar prebujenimi tolovaji, ki so pripadali 4. četi bivšega notranjskega odreda. Čeprav je bila številčna moč obeh nasprotnikov skoraj enaka, se tolovaji v hrabrosti niso mogli meriti z domobranci. V boju je padlo 17 tolovajev, 10 pa so jih domobranci ujeli. Iz vasi so mogli uiti le trije tolovaji. Domobranci so tolovajem zaplenili obilo materiala. Druga domobranska akcija pa je bila prejšnjo soboto. Nekoliko močnejša domobranska izvidnica je dobila nalogo preiskati teren okrog vasi Klancev. Še preden pa so domobranci prišli do nameravane vasi, so naleteli na tolovaje že pri Sv. Ani, majhni gorski vasici, ki šteje le štiri hiše in cerkvico. Ko so domobranci stopili v hiše, so v vsaki od njih našli po deset tolovajev, ki so v Sv. Ani spali. Domobranci so vkljub manjšini v redu opravili svojo nalogo. Zajeli so 12 tolovajev, za tistimi, ki so se skušali rešiti z begom skozi okno pa so streljali. Tako je padlo 32 tolovajev, ušel pa samo en stražar. Med ujetimi tolovaji so domobranci spoznali tudi komandirja 1. čete bivšega Notranjskega odreda. Ta komandir je znani zločinec, doma iz Tržišča. Ob savojskem razpadu je v Begunjah sam ustrelil devet nedolžnih mož, ki so zavračali komunizem. Med ujetniki sta bila še dva tolovajska poročnika.

Zaplemba imovine komunistov. Službeni list šefa pokrajinske uprave v Ljubljani objavlja odločbo o zaplembi imovine upornikov Krainerja Viktorja, železničarja in žene Antonije, gospodinje, Zupančiča Janeza in Božota, dijakov, Radanoviča Dušana, črkostiskarja, Nedoga Jožeta, učitelja in Janeza, dijaka, Zemljaka Jožeta, profesorja in žene Majde, zasebnice ter dr. Kambiča Mihe, šefa in poslovodje tvrdke »Proteza", vseh v Ljubljani; Kisla Vladislava, v Radečah pri Zidanem mostu, Seliškarja Štefana iz Dobrave in Tominca Jožefa iz Planine, občina Št. Jošt.

An alle, die reisen müssen!

Der Bahnsteig ist kein LS-Raum!

Bahnhöfe sind bevorzugte Ziele feindlicher Terrorflieger! Darum ist auf jedem Bahnhof luftschutzmäßiges Verhalten ganz besonders geboten! Wenn die Sirenen ertönen und die Bahnhofslautsprecher Fliegeralarm verkünden und zum Verlassen des Zuges auffordern, dann schnellstens in Richtung der rot-gelben Pfeile oder nach den Anweisungen der Bahnbeamten die LS-Räume aufsuchen. (Bahnsteig-Unterführungen sind keine LS-Räume, wenn sie nicht durch Anschläge ausdrücklich für diesen Zweck freigegeben sind!) Gepäck nimmt man mit. Sollte ein Zug während des Alarms abfahren, so wird dies rechtzeitig in den LS-Räumen bekanntgegeben. Wer den LS-Raum verläßt, um ab- oder weiterzufahren, tut dies jedoch auf eigene Verantwortung.

Ausschneiden! Aufheben! Weitere Ratschläge folgen.

AMTLICHE BEKANNTMACHUNGEN

GESELLENPRÜFUNGEN IN OBERKRAIN

Alle Lehrlinge des Handwerks in Oberkrain, deren vertragliche 3-jährige Lehrzeit spätestens am 31. Dezember 1945, oder deren 3½-jährige Lehrzeit spätestens am 30. Juni 1946 endet, haben sich bis zum

15. Februar 1945

bei ihrer zuständigen Kreishandwerkerschaft zur **Gesellenprüfung anzumelden.** — Dasselbe gilt auch für Anlernlinge, deren vertragliche Ausbildungszeit bis zum 30. April 1945. endet. — Die Anmeldungsformulare zur Gesellenprüfung sind bei den einzelnen zuständigen Kreishandwerkerschaften anzufordern.

Dem Ansuchen beizuschließen sind: 1. Der Lehrvertrag, 2. Das Zeugnis der Berufsschule (wenn ein solches nicht beigebracht werden kann, ist das letzte Schulzeugnis beizubringen), 3. Einen selbstverfaßten Lebenslauf (Deutsch), 4. Der Taufschein, 5. Lehrzeitbescheinigung.

Auch jene Lehrlinge bzw. Gehilfen, die sich schon früher zur Gesellenprüfung angemeldet haben, die Gesellenprüfung jedoch noch nicht ablegen konnten, werden aufgefordert sich bei der zuständigen Kreishandwerkerschaft **nochmals zu melden.**

Die Kreishandwerkerschaften: Krainburg, Radmannsdorf, Stein

POMOČNIŠKI IZPITI V OBERKRAINU

Vsi obrtniški vajenci v Oberkrainu, katerih 3 letna učna doba se konča najkasneje do 31. decembra 1945, ali, katerih 3½ letna učna doba se konča najkasneje do 30. junija 1945, se morajo prijaviti do

15. februarja 1945

v pristojni obrtni zadrugi (Kreishandwerkschaft) k pomočniškemu izpitu. — Isto velja za Anlernlinge katerih učna doba se konča najkasneje do 30. aprila 1945. — Tiskovine za prijavo k pomočniškemu izpitu se dobe v obrtni zadrugi (Kreishandwerkschaft).

K prijavi je treba priložiti: 1. učno pogodbo, 2. izpričevalo obrtne šole, (če tega ni, pa zadnje šolsko izpričevalo), 3. svoj življenjepis (v nemščini), 4. krstni list, 5. potrdilo o trajanju učne dobe.

Tudi tisti vajenci in pomočniki, ki so se že prijavili k pomočniškemu izpitu in ga še niso položili, so pozvani, da se ponovno prijavijo v pristojni obrtni zadrugi (Kreishandwerkschaft).

Die Kreishandwerkerschaften: Krainburg, Radmannsdorf, Stein

MALI OGLASI

PRODAM

[illegible] 250 kg [illegible] po ceni 3.90 RM za kilogram. Naslov v K. B. Krbg pod štev. 4738—6.

Prodam pletilni stroj št. 7 in 8. Ponudbe poslati na K. B. Krainburg pod št. 4743-6.

Prodam brejo kravo s petim teletom, dobro mlekarico. Kern M., Mitterdorf 4, Post Georgen. 4741-15

[illegible] športni voziček se proda za RM 200.—. Naslov v upravi K. B. Krainburg pod št. 4741-6.

KUPIM

Kupim smuči št. 30, eventuelno zamenjam za št. 37. Naslov v K. B. Krainburg pod št. 4728—7.

Dobro ohranjeno slamoreznico na ročni pogon kupim. Jakob Saloker, Huf- und Wagenschmied, Meistern, Oberkrain. 4717-7

Kupim klavirsko harmoniko. Cenjene ponudbe je poslati na K. B. Krainburg pod štev. 4746-7.

Dobro ohranjeno obleko ali blago boljše vrste kupim. Ponudbe na K. B. Krainburg pod 4740-7.

MENJAM

Dobro ohranjen otroški športni voziček zamenjam za dober gramofon s ploščami, po možnosti slovenske. Naslov v K. B. Krainburg pod št. 4732—15.

Zamenjam peč na žaganje za radio Volksempfänger, eventuelno tudi kupim. Naslov se izve pri K. B. Krainburg pod štev. 4737—15.

Zamenjam konja, sposobnega za kmečka dela, za kravo mlekarico. Lovro Nowak, Pinka 6, Naklo.

Lepo šperano družinsko spalnico zamenjam za šivalni stroj ali dobro kolo. Razlika se izravna po dogovoru. Joh. Kollmann, Selandstraße 45, Krainburg.

Globok otroški voziček zamenjam za športnega, eventualno tudi prodam. — Kupim dobro ohranjeno zakonsko spalnico in dam zanjo dobro ohranjeno moško obleko. Razliko doplačam. Ponudbe na K. B. Krainburg pod »Dobra menjava št. 4718—15«.

Zamenjam dobro ohranjene ženske črne škornje štev. 37 in pol za dobre ženske gojzarice št. 39. Razliko doplačam po dogovoru. Naslov v K. B. Krainburg pod št. 4742-15.

Dobro ohranjen električni kuhalnik za 220 V, menjam za radio »Volksempfänger«. Naslov v K. B. Krainburg pod št. 4750-15.

Za dobro ohranjen 3 ali 4 cevni radio aparat, na 110 ali 220 voltov dam zelo dobro ohranjeno moško kolo znamke »Puch«. Naslov v K. B. Krainburg pod št. 4753-15.

ŽENITVE

Ločenec, 32 let star, razočaran v življenju, v dobri službi, z lastno hišo, želi znanja z ločenko ali vdovo brez otrok, staro od 26 do 28 let v svrho ženitve. Slika zaželena. Resne ponudbe poslati na K. B. Krainburg pod »Zvesta ljubezen štev. 4748-21.

IZGUBLJENO

[illegible] ideočega futrala z nalivnim peresom in svinčnikom naj sporoči naslov na Thurn Post Höflein. Visoka nagrada. 4752-22

Izgubljena črna moška rokavica izgubljena 15. t. m. v Freithof od [illegible] (kovača) do križišča ceste na Predassel. Najditelj naj jo proti visoki nagradi odda pri Bnonik Simon, kovač, Freithof 59 pri Predassel. 4745-23

Dne 24. januarja se je v večernem vlaku od Villacha do Krainburga izgubila denarnica z okrog 500 RM, [illegible]karta in legitimacija Kärntner Bunds. Ker sem popolnoma brez denarja, prosim poštenega najditelja, da proti nagradi odda stvari na naslov od legitimacije ali v [illegible] Krainburg pod št. 4739-22

RAZNO

[illegible] kravo na rejo s 3—4 l mleka. Josef Walant, Reifen 20 pri Veldes. 5708—23

Oseba, ki se je v sredo 24. t. m. zvečer s sankami od gostilne Gorjanc do Šušteršiča (Falkendorf), peljala z menoj, se prosi, da zamenjano aktovko proti dvigu svoje vrne na naslov: Grašič Janez, Frithof 29 pri Predassel. 4751-23

Optik Johann Schlebnig, Domschale, redno posluje. - Oddelek za popravila aparatov in vseh optičnih instrumentov. 5981-23

VERMISCHTES

[illegible] Frostbeulen hilft Thiosept-Emulsion. Wer beruflich viel im Freien zu tun hat und Nässe und Kälte ausgesetzt ist, kann leicht von Frostbeulen und anderen Erfrierungserscheinungen befallen werden. Vielfach kommt es zu chronischen Frostschaden, die sich bei jedem Witterungs- und Temperaturwechsel unangenehm bemerkbar machen. Zur Beseitigung solcher Beschwerden empfiehlt der Gebrauch der altbewährten Thiosept-Emulsion, die infolge ihres Gehaltes an Tiroler Steinöl eine stärkere Durchblutung des von Frost betroffenen Hautgewebes hervorruft.

[illegible] warnt die Wachmannschaft des »Südostdeutschen Wachdienstes« Klagenfurt, Feldmarschall-Conrad-Platz 9, Ruf 10-30, über Ihr Haus, Geschäft, Lager usw. und schützt Sie vor Einbruch, Feuer-, Gas- und sonstigen Schäden. Also Schaden verhüten und das billige Bewachungs-Abonnement bestellen! 7264

Ankauf von Briefmarken, eventuell auch Übernahme zum kommissionsweisen Verkauf zum von Ihnen verlangten Preis. Joh. Belacek, 12a Wien, Wiedner Hauptstrasse 2-4.

Fenster und Türen abdichten gegen Kälte, Zugluft und Staub mit »Hermetrik«-Gummischlauchdichtung. Patent: Anton Stahl, Wien IX, Währinger Straße 74. R 51990.

Nicht gleich die ganze Hose ins Waschfaß, bevor sie zur Reparatur-Annahmestelle gebracht wird: das verträgt der Stoff nicht. Es genügt, sie auszubürsten und im übrigen das Innenfutter — wo vorhanden — zu reinigen. Stärker gefährdete und darum verschmutzte Stellen werden mit kräftiger Waschlösung schnell gewaschen und gleich trocken gerieben. Wer Wäsche und Kleidung pflegsam behandelt, erfüllt die Gebote der Zeit — reparieren!

»Ledaufliisars« (die stärkenden Magen- u. Verdauungstropfen) können nur beschränkt erzeugt werden. Seien Sie sparsam: auch ein kleines Quantum hat volle Wirksamkeit. In Apotheken erhältlich. - Erzeugung: »Schubert«-Apotheke Wien XII/82 Gierstergasse 5. 7313

Nicht weniger nehmen, als die Gebrauchsanweisung vorschreibt! Sanatogen, Formamint, Kalzan gibt es heute zwar seltener, aber doch in unverminderter Güte. Die jeder Packung aufgedruckte Mindestdosis bildet die Grundlage für die Wirksamkeit. Weniger nehmen hieße sparen am falschen Fleck! - BAUER & Cie. JOHANN A. WÜLFING, Berlin. 7349

Täglich kommen die Be[illegible] werden daß Brause-Federn selten werden. Drum pflege sie und halt' sie rein die Rustica und Cito-fein. Brause & Co., Iserlohn. 7309

»20 Jahre Wüstenrot« Zehntausende Familien verdanken Wüstenrot ihr Eigenheim, viele tausende Ostmärker sparen bei Wüstenrot auf ein Vermögen mittels Sparbrief oder Vermögensbuch. Zahlreicher als in den Friedensjahren sind die Neuabschlüsse von Bausparbriefen, Sparbriefen und Vermögensbüchern. Prospekte kostenlos von der ältesten und größten Bausparkasse der Ostmark G. d. F. Wüstenrot, Salzburg. Beratungsstelle Klagenfurt, Domgasse 8, Ruf 28-53. 7324

Glühlampen und Leuchten bedürfen häufiger Reinigung, denn Staub ist ein großer Lichtschlucker. Bis zu 40 % Licht gehen schon nach wenigen Wochen verloren. Reinigen Sie also möglichst zweimal im Vierteljahr Ihre Leuchten. Doch niemals, weil man sonst einen Schlag bekommen oder mindestens Kurzschluß verursachen kann, Feuchtigkeit an Glühlampen und Leitungen heranbringen — empfiehlt Doppelwendelin, der Ratgeber für Licht und Lampen aus dem Hause OSRAM. 7350

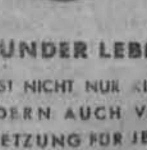

GESUNDER LEBEN

DAS IST NICHT NUR KLUG, SONDERN AUCH VORAUSSETZUNG FÜR JEDE STEIGERUNG DER LEISTUNG. DESHALB IST ES WICHTIG, AUF ALLES ZU ACHTEN, WAS GESUNDERES LEBEN FÖRDERT

DARMOL WIEN